

A bright sun with a starburst effect is positioned in the upper center of a clear, vibrant blue sky. Below the sky, a range of snow-covered mountains is visible, with some peaks appearing dark against the white snow. The foreground shows a close-up of a rocky, snow-dusted mountain ridge. The overall scene is bright and clear, suggesting a high-altitude, sunny day.

everest.

Aanleveren data voor machinevertalingen : juridische aspecten

Joris DEENE
Advocaat (associated partner *Everest Law*)
Gastdocent Universiteit Gent

13/04/2016

Auteursrecht

Auteursrecht (regelgevend kader)

- Auteursrechtelijke regelgeving
  - ✓ Boek XI Wetboek Economisch Recht (Titel 5 auteursrecht)
  - ✓ Belgisch/nationaal auteursrecht, doch deels geharmoniseerd binnen de EU via Auteursrecht richtlijn 2001/29 + rechtspraak Hof van Justitie

Auteursrecht (object)

- Art. XI.165 §1 : werk van letterkunde of kunst
- Vereiste van 'originaliteit' of 'oorspronkelijkheid'
- Rechtspraak :
  - ✓Eigen intellectuele schepping van de auteur
  - ✓Het werk vormt de uitdrukking van diens persoonlijkheid
  - ✓De auteur heeft zijn creatieve bekwaamheden tot uiting kunnen brengen door het maken van vrije en creatieve keuzen
- Bescherming aan:
  - ✓Creatieve werken zoals romans, theaterstukken, tijdschriften, boeken, essays etc.
  - ✓Utilitaire werken zoals wetenschappelijke werken en handleidingen
- Concreet : de brontekst voor een vertaling (origineel of niet?)

Uitgesloten van bescherming

- Art. XI.172 WER : geen auteursrecht op officiële akten van de overheid:
  - ✓Internationale verdragen
  - ✓Wetten, decreten, ordonnanties
  - ✓Besluiten, verordeningen
  - ✓Ministeriële omzendbrieven,
  - ✓Authentieke akten
  - ✓Moties, resoluties
  - ✓Verslagen en rapporten van Kamer en Senaat, gemeenschapsraden en gewestraden, parlementaire commissies
  - ✓Officiële rapporten van overheidsinstellingen- of diensten
  - ✓Arresten en vonnissen van hoven en rechtbanken
- Teksten, rapporten, databanken, brochures, logo's van reclamecampagnes, affiches of bestuursdocumenten van de overheid die geen officiële akte zijn worden wél beschermd door het auteursrecht

Wordt de vertaling beschermd?

- Indien de vertaalde tekst voldoet aan de vereiste van originaliteit, heeft de vertaler een auteursrecht op de vertaling
- De vertaler beschikt over een bepaalde vrijheid om de beste woorden en uitdrukkingen in de doeltaal te kiezen. In bepaalde gevallen kunnen deze woordkeuzen en/of uitdrukkingen van originaliteit getuigen die de persoonlijke stempel van de vertaler naar voren brengen
- Indien de vertaling niet origineel is, komt ze niet in aanmerking voor auteursrechtelijke bescherming

Wat zijn de auteursrechten ?

- Vermogensrechten:

- ✓Reproductierecht : recht om het werk te reproduceren ("kopiëren")
- ✓Distributierecht: recht om exemplaren van een werk in omloop te brengen
- ✓Publiek mededelingsrecht (waaronder terbeschikbaarstellingsrecht): recht om een werk aan het publiek mee te delen (waaronder online mededeling)

- Morele rechten:

- ✓Recht op eerste bekendmaking
- ✓Recht op naamsvermelding
- ✓Recht op eerbied en integriteit

- Duurtijd van bescherming : 70 jaar pma.

Vertalingsrecht

- Onder het reproductierecht valt ook het vertalingsrecht
- Een tekst kan enkel vertaald worden mits toestemming van de auteur van de oorspronkelijke tekst
- Indien de vertaling op zich voldoende origineel is, dan kan de vertaalde tekst enkel gebruikt worden mits toestemming van de vertaler én mits toestemming van de auteur van de oorspronkelijke tekst

Reproductierecht

- Toestemming is vereist voor:
  - ✓Elke reproductie, op welke wijze of in welke vorm ook, direct of indirect, tijdelijk of duurzaam
  - ✓Volledig of gedeeltelijk
- Hof van Justitie – Infopaq arrest – 16 juli 2009 (data capture procédé):
  - ✓De weergave van een fragment van 11 opeenvolgende woorden uit een persartikel is een ‘gedeeltelijke reproductie’, indien een dergelijk fragment een bestanddeel van het werk omvat dat als dusdanig uitdrukking geeft aan de eigen intellectuele schepping van de auteur
  - ✓Niet-oorspronkelijke elementen uit de tekst worden niet beschermd
  - ✓Geen kwantitatief of de minimis criterium opdat iets als een (gedeeltelijke) reproductie kan worden gekwalificeerd
- Concreet: MT@EC maakt pas een “reproductie” indien een origineel bestanddeel wordt overgenomen; individuele data worden gebruikt doch geen lange teksten...

Wie bezit de auteursrechten?

- Auteur = de natuurlijk persoon die het werk heeft gecreerd (art. XI.170 WER)
- De vertaler heeft dus de auteursrechten
- Deze auteursrechten kunnen overgedragen worden (bvb aan werkgever of opdrachtgever), op voorwaarde dat:
  - ✓ Er een geschreven overeenkomst in die zin bestaat (zoals een contract, arbeidsovereenkomst of statuut)
  - ✓ In de praktijk vaak niet het geval !!

PSI regelgeving

PSI regelgeving

- PSI = Public Sector Information
- Ratio : hergebruik van overheidsinformatie (gecreëerd met belastingsgeld) vrijelijk beschikbaar te stellen → open data
- Decreet van 27 april 2007 betreffende het hergebruik van overheidsinformatie
- Gewijzigd in 2005 n.a.v. omzetting PSI richtlijn 2013
- Ook Federale wet van 27 april 2007

PSI regelgeving

- Wie valt onder de regelgeving?:
  - Rechtspersonen opgericht bij of krachtens de Grondwet, een wet, decreet of ordonnantie
  - Federale staat, Vlaams Gewest, Vlaamse Gemeenschap
  - Rechtspersonen van publiek recht
  - Rechtspersonen beheerd of gefinancierd door overheid
  - Provincies, gemeentes
  - etc

PSI regelgeving

- Wat is een bestuursdocument?
  - ✓ *‘alle informatie bedoeld, in welke vorm ook, waarover de administratieve overheden beschikken. De term dient breed te worden opgevat. Het betreft alle beschikbare informatie, welke ook de informatiedrager is: schriftelijke stukken, geluids- en beeldopnames met inbegrip van de gegevens vervat in de geautomatiseerde informatieverwerking, sommige notulen en proces-verbalen, statistieken, administratieve richtlijnen, omzendbrieven, contracten en vergunningen, registers van openbaar onderzoek, examencohiers, films, foto’s enzovoort waarover een overheid beschikt, zijn in regel openbaar behoudens wanneer een uitzonderingsgrond moet worden toegepast’ (Parl. St. VI. Parl., 2002-2003, nr. 1732/1, 13).*
- Concreet: vertalingen zijn een bestuursdocument

PSI regelgeving

- Uitgesloten zijn ondermeer:
  - ✓ Bestuursdocumenten waarop een instantie niet de nodige rechten heeft (zoals intellectuele eigendomsrechten)
  - ✓ Bestuursdocumenten waarvan de openbaarmaking uitgesloten is ingevolge de regelgeving betreffende openbaarheid van bestuur
  - ✓ Bestuursdocumenten waarover onderwijs- of onderzoeksinstellingen beschikken

PSI regelgeving

- Instantie dient op verzoek tot hergebruik over te gaan, zowel voor commerciële als niet-commerciële doeleinden
- Indien mogelijk via elektronische weg in een open en machinaal leesbaar formaat, samen met hun metagegevens (in formele open standaarden)
- Vergoeding moet beperkt blijven tot de marginale kosten voor de vermenigvuldiging, verstrekking en verspreiding
- De Vlaamse Regering legt modellicenties (via Besluit VL) op met voorwaarden voor hergebruik (die het hergebruik niet nodeloos mogen beperken)

Vertalingen vrijgeven

Auteursrecht

- Wie heeft de auteursrechten op de oorspronkelijke tekst en wie heeft de auteursrechten op de vertaling?
  - ✓ Is de brontekst en de vertaling wel voldoende origineel om door het auteursrecht beschermd te worden?
- Wie dient toestemming te geven? De individuele vertaler (ambtenaar/bediende) of de overheidsinstelling (werkgever) waarvoor hij werkt?
  - ✓ Indien geen overdracht van rechten in arbeidsovereenkomst/statuut, blijven de rechten bij de vertaler

- Een overheidsinstelling kan in principe niet weigeren om vertalingen voor hergebruik ter beschikking te stellen, tenzij:
  - ✓De overheidsinstelling de intellectuele rechten niet heeft (de rechten op de brontekst berusten bij een derde partij, of de vertaler heeft de rechten op de vertaling)
  - ✓De tekst bevat privacygevoelige gegevens : is anonimisering mogelijk?
  - ✓Het betreft een onderwijs- of onderzoeksinstelling (keuze ligt bij de instelling)

Conclusie

Vragen?

Info:

Joris.deene@everest-law.be

0032 9 334 94 73

Everest offers you high quality
through specialisation and experience,
both local and international.

www.everest-law.be